

Aan
Zijne Excellentie
De heer drs. A. Slob
Ministerie van OCW
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Utrecht, 1 november 2019
Onderwerp: voorwaarden uitvoering curriculum.nu

Geachte heer Slob,

Het Strategisch Beraad Kunstonderwijs heeft veel waardering voor het geleverde werk van het ontwikkelteam Kunst & Cultuur en is positief over de visie en uitwerking van het leergebied. Om na te gaan wat leerkrachten en kunstvakdocenten vinden van de opbrengsten voor dit leergebied hebben de verenigingen die de belangen van de kunstvakken behartigen gezamenlijk een enquête uitgezet, waarvan de rapportage ook onder de aandacht gebracht is van het ontwikkelteam Kunst & Cultuur.

Naast vakinhoudelijke en het leergebied betreffende meningen hebben de respondenten zich echter ook uitgesproken over voorwaarden die zij noodzakelijk achten voor de verdere uitwerking en implementatie van dit curriculumtraject. Het Strategisch Beraad Kunstonderwijs heeft de conclusies van de enquête besproken en vastgesteld het van belang te vinden die onder uw aandacht te brengen, zodat u die bij uw voorbereidingen voor uw Kamerbrief kunt betrekken.

Positief en in meerderheid bereid mee te werken

De leraren in het onderzoek zijn in meerderheid positief over de visie die ten grondslag ligt aan de herziening van het kunst- en cultuurcurriculum. Ruim de helft van de vo-vakdocenten en het merendeel van de po-leraren zijn positief over de ontwikkeling van een gemeenschappelijke benadering van de kunstvakken. Wat de samenhang tussen de verschillende kunstvakken betreft is er sprake van wat minder eensgezindheid. Driekwart van de po-leraren is daar voorstander van en minder dan de helft van de vo-vakdocenten.

Een doorlopende leerlijn wordt door driekwart van de respondenten van belang geacht. Wel verbindt een grote meerderheid van de respondenten hier voorwaarden aan - in de vorm onder meer van voldoende tijd, geld en ruimte - die moeten zorgen voor:

- een goede balans tussen vakgericht en vakoverstijgend kunstonderwijs,
- de haalbaarheid van doorlopende leerlijnen, zeker tussen primair en voortgezet onderwijs en
- de inhoudelijke deskundigheidsbevordering van alle leraren.

Ook zijn de leraren in het primair onderwijs en vakdocenten in het voortgezet onderwijs in meerderheid bereid om met de voorstellen mee te gaan.

Zorg over uitvoerbaarheid

Veel minder positief zijn de docenten over de uitvoerbaarheid van de voorstellen. Een ruime meerderheid meent dat binnen de huidige schoolorganisatie en de nu beschikbare expertise, tijd en middelen een transitie van het kunst- en cultuuronderwijs geen haalbare kaart is.

Opgemerkt wordt dat de respondenten gemiddeld genomen bestaan uit vakbekwame en bevoegde leerkrachten en docenten met vaak een lange staat van dienst in het kunst- en cultuuronderwijs op school. Het zijn allrounders die dikwijls in meerdere vakken lesgeven. Wat de kunstvakdocenten in het vo betreft zijn ze bovendien ook nog in alle jaarlagen en in alle onderwijsniveaus werkzaam.

Deskundigheid

Over de vereiste deskundigheid van het schoolteam en de beschikbare expertise binnen school zijn de responderende leerkrachten en vakdocenten overwegend somber. Ruim drie kwart van de po-leerkrachten en ruim vijftig procent van de vo-vakdocenten meent dat deskundigheid in de eigen professionele omgeving niet, of matig toereikend is voor een succesvolle uitvoering van de voorgestelde curriculumherziening. In het primair onderwijs is men daar heel stellig over en men zegt dat zonder de inzet van vakleerkrachten de uitvoering van de grote opdrachten en bouwstenen geen haalbare zaak is.

Implementatie niet zonder ontwikkeltijd, financiën en deskundigheidsbevordering

Een meerderheid van de po-leraren en vo-vakdocenten meent zelf voldoende deskundig te zijn, maar verwacht niet dat de condities in de school - voor wat betreft ontwikkeltijd, financiën, de kwaliteit van het team, de expertise in de school, voldoende vakleerkrachten - voldoende zijn voor de transitie naar een nieuw curriculum voor het kunst- en cultuuronderwijs.

Men verwacht ook niet dat de school in de gelegenheid is middelen en tijd beschikbaar te stellen voor de noodzakelijke scholing en deskundigheidbevordering. Nog geen kwart van de respondenten in po en vo verwacht dat de mogelijkheden van de school toereikend zijn om de vereiste professionaliseringslag te kunnen maken. Daar moet rekening mee gehouden worden bij verdere uitwerking van dit traject.

Afsluitend

Het Strategisch beraad onderschrijft de dispositie van de respondenten en de conclusies van de enquête en verzoekt u in uw brief aan de Kamer ernstig rekening te houden met de genoemde voorwaarden om tot uitwerking en invoering van een herzien curriculum te komen.

Ook wat het Strategisch Beraad Kunstonderwijs betreft kan de transitie en implementatie écht niet zonder ontwikkeltijd, financiën en deskundigheidbevordering. Dat is ook onze zorg!

Voor meer informatie kunt u zich tot de eerst ondergetekende wenden.

Met vriendelijke groet,

Piet Hagnaars
Strategisch Beraad Kunstonderwijs

Anne Bos
Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur (VONKC)

Reyer Ploeg
Vereniging Leraren Schoolmuziek (VLS)

Tineke Ubbels
Beroepsvereniging voor docenten theater en drama (BDD)

Niels Nannes
Vereniging Nederlandse Kunsthistorici - sectie educatie (VNK-e)

Herma Tuunter
KVDO (Kunstvak Docentenoverleg kunstvakdocentenopleidingen beeldend, dans, theater en muziek) van de Vereniging Hogescholen

Leo Molendijk
Sectoraal Adviescollege voor de Kunsten (SAC) van de Vereniging Hogescholen

Ronald Kox
Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA)

Walter Groenen
Stichting CJP

Jan Brands,
Cultuurconnectie

Leontine Broekhuizen
Stichting Kunstzone

Bijlage

Rapportage Enquête PO en VO - curriculum.nu - Leergebied Kunst & Cultuur

<https://www.vonkc.nl/actueel/onderzoeksrapport-wat-vinden-leerkrachten-en-leraren-van-de-voorstellen-voor>

cc: Leden vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Contactadres:

Strategisch Beraad Kunstonderwijs, Hoefijzerstraat 68, 3572 BX Utrecht